

רעפ 23148-04-25 - שמעון אלפסי נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 23148-04-25

לפני: כבוד השופט חאלד כבוב

המבקש: שמעון אלפסי
נגד

המשיבה: מדינת ישראל
בקשה למתן רשות ערעור על פסק הדין של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופטים מ' ברנט, ש' בורנשטין ו-ע' מיכלס) בע"פ 4728-04-24 מיום 23.02.2025

בשם המבקש:

החלטה

בקשה למתן רשות לערער על פסק הדין של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כבוד השופטת הבכירה מ' ברנט, והשופטים ש' בורנשטין ו-ע' מיכלס) בע"פ 4728-04-24 מיום 23.02.2025; בגדרו, נדחה ערעור המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בנתניה (כבוד השופטת א' דניאלי) בת"פ 71361-03-23 מיום 26.02.2024.

תמצית העובדות הצריכות לעניין

1. המבקש הורשע ביום 09.01.2024, לאחר ניהול הליך הוכחות, בביצוע מעשה מגונה, בהתאם לסעיף 348(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. כפי שנקבע בהכרעת הדין, ביום 18.09.2022 הגיעה המתלוננת, קטינה ילידת 2007, למספרה שבבעלות המבקש. במהלך התספורת, החל המבקש להחמיא למתלוננת על גופה, ליטף את בטנה, ושלה ידו לכיוון איבר מינה. בהמשך, נישק את החזה שלה מעל הבגדים, נגע בחזה שלה והרים אותו, תוך שהתייחס למיניותה באופן בוטה. לאחר מכן, המבקש מרח קרם על רגליה של המתלוננת לכיוון מפשעתה, וכאשר ביקשה שיפסיק ענה שרצה "לפנק אותה", הוסיף "מה הייתי עושה לך אם היית יותר גדולה", ואמר שהיה לוקח אותה להצטלם בבגד ים בביתו.

2. בגזר הדין שניתן כאמור ביום 26.02.2024, עמד בית המשפט על חומרת המעשה, שבוצע תוך ניצול פער הגילאים ופער הכוחות בין המבקש למתלוננת; וכן על הנזק הרב שנגרם למתלוננת מהאירוע הטראומטי שחוותה, בעקבותיו היא מתקשה לתת אמון באחרים ובפרט בגברים, מצויה בחרדה וחשה פגיעה בביטחונה. בהקשר זה, הדגיש בית המשפט את החומרה הרבה שבעבירות מין, ובפרט אלו המבוצעות בקטינים, וסקר את הפסיקה ממנה עולה כי השיקולים המרכזיים לענישה בעבירות אלו הם שיקולי גמול והרתעה, וכי ככלל, מוטלים על מבצעי עבירות מין בקטינים עונשי מאסר של ממש. נוכח האמור נקבע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של המבקש עומד על מספר חודשי מאסר ועד 12 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית. אשר לקביעת העונש במסגרת המתחם, שקל בית המשפט את העובדה שהמבקש לא נטל אחריות על מעשיו, באופן אשר חייב את המתלוננת הקטינה להעיד עדות קשה לפני בית המשפט; וכן שקל את עברו הפלילי, הכולל הרשעה באיומים ותקיפת בת זוג.

ביחס למצבו הרפואי של המבקש צוין, כי הנתונים שהציג המבקש מעידים על כך שהוא מושתל לב, סובל ממחלות רקע, נוטל תרופות ומוכר כנכה. עם זאת, צוין כי עיון במסמכים הרפואיים מלמד כי המבקש אינו מקפיד על הנחיות רופאיו, וכי על אף שסובל מבעיות רפואיות שונות הוא מנהל אורח חיים עמוס במסגרתו עובד שעות ארוכות בעבודה פיזית במספרה, ומתפקד באופן מלא. לפיכך נקבע כי "לא ניתן לקבל את טענת ההגנה באשר להשפעת מצבו הרפואי של ה[מבקש] על התנהלותו היומיומית" וכי "אין המדובר במי שמצבו הרפואי רעוע אלא במי שמצליח לעבוד שעות ארוכות מאד ובתוך כך גם לסייע לאחרים". מכל מקום, צוין כי הנחת המוצא היא שגורמי הרפואה בשירות בתי הסוהר ערוכים לטפל במצבים רפואיים מורכבים. עוד נדחתה טענת ההגנה לפיה המבקש נטל אחריות למעשיו עובר לגזר הדין, מאחר שבמסגרת דבריו ייחס את היוזמה למתלוננת וטען כי מדובר היה במגע תמים שאינו מיני.

נוכח כל האמור נקבע כי אין מקום לסטות ממתחם הענישה בעניינו של המבקש, ונגזר עליו עונש של 8 חודשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, לצד ענישה נלווית. בהקשר זה צוין, כי למבקש לא קיימת זכות קנויה לקבלת תסקיר מבחן ולריצוי עונשו בדרך של עבודות שירות, בפרט מקום בו הלה לא לקח אחריות על מעשיו, ונדרשה עדותה הקשה של נפגעת העבירה.

3. כמתואר, המבקש ערער לבית המשפט המחוזי. תחילה ערער המבקש הן על הרשעתו, הן על העונש שנגזר עליו, אולם בהמשך מיקד את ערעורו בגזר הדין בלבד. בית המשפט המחוזי דחה את ערעור המבקש, תוך שציין כי בית משפט השלום שקל את כלל הנסיבות הרלוונטיות, כולל מצבו הרפואי המורכב של המבקש ונסיבותיו האישיות, וכי בהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת, העונש שהוטל על המבקש אינו מחמיר עמו. בהקשר זה צוין, כי קו ההגנה בו נקט המבקש בטרם חזר בו מהערעור על הכרעת הדין, במסגרתו טען כי התנהלותו הייתה בהסכמה וכחלק מאקט חיזורי - "מעיד כאלף עדים על עיוותי חשיבה קשים וחמורים של המערער, ועל העדר הפנמה כלשהי לחומרת המעשים".

4. המבקש מיאן להשלים עם פסק הדין של בית המשפט המחוזי ומכאן הבקשה שלפניי, בגדרה הדגיש

המבקש את מצבו הרפואי, המצדיק, לשיטתו, את ריצוי העונש שנגזר עליו בעבודות שירות. עוד נטען, כי בכתב האישום שהוגש נגדו, לא יוחס למבקש סעיף האישום הנוגע למעשה מגונה בקטין, ולכן שגה בית המשפט עת התחשב בכך שהמעשה נעשה בקטינה במסגרת גזירת עונשו. נוכח האמור, המבקש עתר לריצוי מאסרו בדרך של עבודות שירות.

דין והכרעה

5. לאחר עיון, באתי למסקנה כי דין הבקשה להידחות.

6. הלכה היא כי בקשה לרשות ערעור ב'גלגול שלישי' שמורה אך למקרים בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים, או כאשר מתעורר חשש לעיוות דין או אי-צדק חמור שנגרם למבקש (ראו, מיני רבים: רע"פ 8379-01-25 דוד נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (19.01.2025)). זאת ועוד, במקרים בהם הבקשה נסובה על חומרת העונש, לא תינתן רשות ערעור אלא כאשר העונש שנגזר סוטה באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים (רע"פ 5122/23 אבו ג'אנם נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (06.07.2023)).

7. הטענות אותן העלה המבקש כנגד גזר הדין בעניינו, הנוגעות למצבו הרפואי ולנסיבותיו האישיות, נטועות היטב בנסיבות המקרה, כך שהן אינן מעוררות כל שאלה החורגת מענייני הפרטני. טענותיו אלו נדונו באופן מעמיק בגזר דין מנומק ומפורט של בית משפט השלום, אשר שמע את טיעוני הצדדים והעדויות לעונש, ובמסגרת הכרעתו 'הפך כל אבן'.

בתוך כך, נתן בית המשפט דעתו גם למצבו הרפואי של המבקש בעת גזירת עונשו, בצינו כי "אבן הראשה של טעוני ההגנה עניינה במצבו הרפואי של ה[מבקש]", והתחשב בנתון זה בעת גזירת העונש בתוך המתחם, עת קבע כי "בשים לב מנגד לטיעוני ההגנה לעונש, לא ימוצה הדין עם ה[מבקש]". עם זאת, למול מצבו הרפואי של המבקש, שקל בית המשפט את חומרת העבירה, בצינו כי "במעשיו פגע ה[מבקש] פגיעה משמעותית בערכים החברתיים ובהם זכות המתלוננת להגנה מפני פגיעה בגופה ובשלמות נפשה. כן פגע ה[מבקש] בערכים של השמירה על האוטונומיה של המתלוננת על גופה, בזכותה לכבוד, לפרטיות ולתחושת ביטחון אישי. ערכים אלו נפגעים ביתר שאת שעה שמדובר בעבירות מין, ובפרט בעת ביצוע המעשה בקטינה השמה ב[מבקש] את מבטחה".

ביחס לנסיבות ביצוע העבירה צוין כי "במקרה הנדון בוצע המעשה תוך ניצול פער הגילאים המשמעותי בין ה[מבקש] למתלוננת, פער כוחות, והעובדה כי המעשה נעשה במספרה השייכת ל[מבקש], בשעת ערב וכשהמספרה ריקה מאדם". כן שקל בית המשפט את הנזק הרב שנגרם למתלוננת בעקבות העבירה, ותיאר את מצבה, כעולה מתצהיר נפגעת העבירה, בצינו כי "מאז האירוע מתקשה המתלוננת לשהות ליד גברים לבד או לדבר עימם מבלי להיכנס לחרדה, ובכלל זה עם בני דודיה. היא מתקשה לסמוך על אחרים, היא חסרת ביטחון, ומצויה בחרדה כשגבר מביט בה. המתלוננת ציינה כי מעולם לא חוותה מגע אינטימי מצד גבר, המחשבות רודפות אותה, ובכללן היא עוסקת במחשבות על מה שהיה קורה אם לא היה חודל ה[מבקש] מלגעת בה ברגליה וממשיך במגעו לכיוון איבר מינה. כן

ציינה כי היא חוששת שלא תוכל ליתן אמון בבחור שירצה אותה ולסמוך עליו, וחשה פגיעה בביטחונה".

בהתאם לאמור, ונוכח מכלול הנסיבות, נקבע כי "אמנם ניתן להתחשב בטיעונים בדבר מצבו הרפואי של ה[מבקש], אולם לא במידה אשר תחלצו מעונש המאסר לו הוא ראוי בגין מעשיו". ביחס לטענה כי מצבו הרפואי של המבקש אינו מאפשר ריצוי מאסר בפועל, נקבע כי "הניסיון מלמד כי רשויות שב"ס מסוגלות להתמודד עם מצבים רפואיים מורכבים, וחזקה כי ידעו להתמודד גם עם מצבו של ה[מבקש] ויספקו לו את ההשגחה הרפואית הנדרשת".

8. כאמור, החלטת בית משפט השלום מנומקת ומבוססת - ואיני מוצא כל מקום להתערב בה. דברים אלה מקבלים משנה תוקף שעה שטענות המבקש נדחו גם על ידי ערכאת הערעור, ולא מצאתי כל הצדקה להידרש אליהן בשלישית. אכן, חזקה על שירות בתי הסוהר שהוא ערוך להעניק טיפול רפואי לאסירים המצויים בפיקוחו (רע"פ 9066/23 אלמור נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (28.12.2023)).

9. כמו כן, החלטת בית המשפט לגזור על המבקש עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח התבססה על סקירה מפורטת של הפסיקה הנוהגת, המלמדת כי "ככלל מוטלים על מבצעי עבירות מין בקטינים עונשי מאסר של ממש". המבקש לא הוכיח כי העונש שנגזר עליו סוטה באופן קיצוני מנורמת הענישה המקובלת; וזאת אף אם היה נכון להימנע משקילת העובדה שמדובר בקטינה (ראו למשל: רע"פ 6652/13 עוזאני נ' מדינת ישראל (14.10.2013)). למעשה, בקשה זו נסובה אך ורק על אודות אופן ריצוי עונש המאסר שנגזר על המבקש. ממילא, הבקשה אינה עומדת באמת המידה למתן רשות ערעור, ודי בכך להורות על דחייתה.

10. סוף דבר הוא שהבקשה נדחית בזאת. המבקש יתייצב אפוא לריצוי עונש המאסר שנגזר עליו ביום 27.04.2025, בהתאם לאמור בפקודת המאסר של בית המשפט המחוזי מיום 23.02.2025.

ניתנה היום, ט"ז ניסן
תשפ"ה (14 אפריל
2025).

חאלד כבוב
שופט